

Grotere rol burgemeesters

Gevaar van willekeur dreigt in v

Burgemeesters krijgen vanaf 1 januari een grotere rol in de handhaving van de Drank- en Horecawet om zo drankmisbruik onder de jeugd tegen te gaan. Een burgervader kan vanaf die datum bijvoorbeeld gemakkelijker een vergunning intrekken. Hij mag bovendien gemeentelijke toezichthouders instellen die op locatie controles uitvoeren. Koninklijk Horeca Nederland (KHN) is blij met de verruimde rol van de burgemeester. Toch zijn er enkele gevaren.

Burgemeesters krijgen uitgebreidere bevoegdheden om drankmisbruik onder de jeugd tegen te gaan.

In de nieuwe Hoofdlijnenbrief Alcoholbeleid stelt minister Gusje ter Horst voor om gemeenten een grotere rol te geven in het lokaal invullen van het alcoholbeleid van de rijksoverheid. De burgemeester krijgt uitgebreidere bevoegdheden die hem in staat stellen om sneller en effectiever in te grijpen als er gezondigd wordt tegen de Drank- en Horecawet. Koninklijk Horeca Nederland (KHN) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) juichen de nieuwe rol van de burgemeester toe. Er zijn echter enige kanttekeningen te plaatsen.

Gemeenten

Wat betreft de nieuwe verordenende bevoegdheden van de gemeente, is KHN duidelijk. De meeste voorstellen zijn "ridicuul en leiden slechts tot willekeur." Voorgesteld wordt bijvoorbeeld gemeenten in bijzondere omstandigheden de mogelijkheid te geven om de leeftijdsgrens voor zwakalcohol via verordening op te trekken naar achttien jaar. "Dit zal volgens ons leiden tot lokale willekeur en alcoholtoerisme door jongeren", zegt Anthony van der Klis van KHN. "Daarnaast speelt de alcoholproblema-

tiel bij jonge kinderen en buiten de reguliere horeca. Het optrekken van de leeftijdsgrens van zestien naar achttien jaar lost daarin niets op." De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) sluit zich daarbij aan. Arjen Konijnenberg: "Wij vinden dat de leeftijdsgrens voor het verstrekken van zwakalcoholische drank landelijk moet worden vastgesteld. Wanneer gemeenten afzonderlijk

De meeste voorstellen zijn 'ridicuul en leiden slechts tot willekeur'.

mogen bepalen, ontstaan er verschillen. Effectieve handhaving wordt dan problematisch. Indien een gemeente kiest voor achttien jaar terwijl de buurgemeente een lagere leeftijdsgrens hanteert, vindt een verschuiving van het probleem plaats. Wij vinden dat het kabinet en de Tweede Kamer de verantwoordelijkheid hierin moeten nemen en landelijk de leeftijdsgrens voor de verstrekking van alcohol moeten vaststellen."

Een andere maatregel die voorgesteld wordt, is dat gemeenten in hun APV op kunnen nemen dat het bezit van alcohol in de openbare ruimte strafbaar is. "Dat gaat niet ver genoeg, omdat dit geen betrekking heeft op illegale horeca en evenmin op jongeren die, ondanks maatregelen van horecaondernemers, binnen de horeca alcohol weten te bemachtigen." Ook wordt voorgesteld dat in het verlengde van 'Vroeg op stap', de gemeente de mogelijkheid krijgt om de toegangsleeftijd te koppelen aan de sluitingstijd en te bepalen dat jongeren boven een bepaalde leeftijd na een bepaald tijdstip niet meer binnen mogen. "Het is van de zotte dat gemeenten zich kunnen bemoeien met wie, wanneer en tot hoe laat in welk bedrijf naar binnen mag. Dit zal gaan leiden tot willekeur en concurrentiebeïnvloeding. Bovendien wordt hiermee de facto een portiersplicht ingevoerd", zegt Van der Klis.

Burgemeester

In het nieuwe wetsvoorstel van Ter Horst worden ten aanzien van de rol van de burgemeester in de Drank- en Horecawet enkele belangrijke wijzigingen voorgesteld. Zo wordt de burgemeester in

1 voorstellen alcoholbeleid

plaats van het college van burgemeester en wethouders voortaan in medebewind belast met de uitvoering van de Drank- en Horecawet. De bevoegdheden die voortvloeien uit de Drank- en Horecawet passen goed bij de bestaande verantwoordelijkheid van de burgemeester voor

De leeftijdsgrens voor het verstrekken van zwakalcoholisch moet landelijk worden vastgesteld

openbare orde en veiligheid, zo vindt Ter Horst. Op grond van artikel 174 van de Gemeentewet is de burgemeester nu immers al belast “met het toezicht op de openbare samenkomsten en verzamelingen alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven”. Anthony van der Klis kan zich in deze ontwikkeling wel vinden. “Het is niet onlogisch om, in het verlengde van de bevoegdheden van de burgemeester in het kader van openbare orde en veiligheid, ook deze bevoegdheid toe te delen. Er ontstaat hiermee wel een groter gevaar van persoonlijke willekeur. Bovendien omvat de Drank- & Horecawet ook niet-openbare orde gerelateerde elementen.”

Coördinatiebepaling

In het nieuwe voorstel voor het alcoholbeleid wordt voorgesteld een bepaling op te nemen over de procedurele en inhoudelijke coördinatie van gemeentelijke vergunningen, die een ondernemer naast een DHW, een Drank en Horecawet-vergunning, aanvraagt. “Het verplicht coördineren van zowel procedures als inhoud van meerdere vergunningen is een goede zaak”, aldus Van

der Klis. “Vooralsnog is overigens onduidelijk hoe dit zich verhoudt met de komende omgevingsvergunning.” Ook nieuw is dat de burgemeester, naast de controleurs van de Voedsel en Waren Autoriteit, gemeentelijke toezichthouders op de DHW kan aanwijzen. De inkomsten van de opgelegde bestuurlijke boetes gaan naar de gemeente. “Het belang van kwalitatief goed toezicht door gekwalificeerde inspecteurs, die op de juiste plaatsen en doelgericht controleren, staat voorop. Wie dit toezicht verzorgt is van ondergeschikt belang. De ervaringen met gemeentelijke toezichthouders op andere onderwerpen bieden echter weinig vertrouwen in kwalitatief toezicht,” vindt Van der Klis. Koninklijk Horeca Nederland is er verder geen voorstander van dat inkomsten uit opgelegde boetes direct naar de algemene middelen van de gemeente gaan. Dat kan aanleiding geven tot willekeur en jacht op inkomsten om gemeentelijke budgetten te dekken. Een andere noviteit is dat de burgemeester bij bedrijven die de DHW niet naleven, de vergunning tijdelijk kan schorsen.

KHN is daar voorstander van. “Wij zijn voor deze handhaving als aanvulling op de bestaande mogelijkheden van boete, dwangsom en volledige intrekking. Het is overigens goed dat het “drie keer fout, einde vergunning” principe niet wettelijk wordt vastgelegd.”

Tot slot mag de burgemeester vanaf 1 januari levensmiddelenwinkels, warenhuizen, snackbars, en dergelijke, die zonder DHW-vergunning opereren, stevig aanpakken wanneer zij bij herhaling drank verkopen aan jongeren onder de leeftijdsgrens. “Ook daar zijn we voor. Dat ligt in lijn met de mogelijkheden die er ook zijn voor vergunninghoudende bedrijven.”

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is positief over de nieuwe bevoegdheden van de burgemeester. “De VNG kan zich vinden in een aantal van deze maatregelen. Wij zijn met name buitengewoon benieuwd naar de uitwerking met betrekking tot de bevoegdheid van de burgemeester om de recidiverende ondernemer het recht te ontnemen in zijn bedrijf nog alcohol te verkopen.”

De nieuwe rol van de burgemeester

- De burgemeester wordt in plaats van het college voortaan in medebewind belast met de uitvoering van de Drank- en Horecawet.
- Vooruitlopend op het voorstel Wet Samenhange Besluiten zal een coördinatiebepaling in de wet worden opgenomen.
- Naast de controleurs van de Voedsel en Waren Autoriteit worden ook door de burgemeester te benoemen ambtenaren aangewezen als toezichthouder.
- De burgemeester wordt in staat gesteld bij vergunningplichtige bedrijven die de regels niet naleven, de vergunning voor een bepaalde periode te schorsen. Het kabinet wil het in sommige landen geldende systeem “drie keer fout, einde vergunning” niet wettelijk vastleggen.
- Ook krijgt de burgemeester de bevoegdheid om de ondernemers in de detailhandel aan te pakken als zij bij herhaling drank verkopen aan jongeren. Door middel van het opleggen van een last onder bestuursdwang kan de burgemeester recidivisten dwingen in die locaties geen alcoholhoudende drank te verkopen.